

**Eduskuntakuuleminen
Liikenne- ja viestintävaliokunta
Tiedustelulait ym.
16.3.2018**

TIETOSUOJAVALTUUTETUN LAUSUNTO

**Reijo Aarnio
tietosuojavaltuutettu**

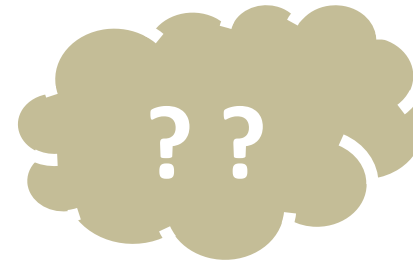
Tietosuojavaltuutetun toimisto

PERUSKYSYMYS "juridinen kiista"

- Teknologianeutraalisuus
- Liikkumisvapaus
- Yksityiselämän suoja
- Omaisuuden suoja

- Perusoikeuksien turvaaminen
- Kokoon-tumis- ja yhdistymisvapaus
- Sananvapaus ja julkisuusperiaate
- Itsemääräämisoikeus
- Oikeus henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen

EU:N PERUSOIKEUSKIRJA – LISSABONIN SOPIMUS

II LUKU: VAPAUDET

7 artikla

Yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen

Jokaisella on oikeus siihen, että hänen yksityis- ja perhe-elämänsä, kotiaan sekä viestejään kunnioitetaan.

8 artikla

Henkilötietojen suoja

- 1. Jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan.**
- 2. Tietojen käsittelyn on oltava asianmukaista ja sen on tapahduttava tiettyä tarkoitusta varten ja asianomaisen henkilön suostumuksella tai muun laissa säädetyn oikeuttavan perusteen nojalla. Jokaisella on oikeus tutustua niihin tietoihin, joita hänestä on kerätty, ja saada ne oikaistuksi.**
- 3. Riippumaton viranomainen valvoo näiden sääntöjen noudattamista.**

EU:N PERUSOIKEUSKIRJA – LISSABONIN SOPIMUS

VII LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET

52 artikla

Turvattujen oikeuksien kattavuus

- 1. Tässä perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla, ja kyseisten oikeuksien ja vapauksien olennaista sisältöä noudattaen. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia voidaan tehdä ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.**
- 2. Tässä perusoikeuskirjassa tunnustettuja oikeuksia, jotka perustuvat yhteisöjen perustamissopimukseen tai Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, sovelletaan kyseisissä sopimuksissa määriteltujen edellytysten ja rajoitusten mukaisesti.**
- 3. Siltä osin kuin tämän perusoikeuskirjan oikeudet vastaavat ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevassa eurooppalaisessa yleissopimuksessa taattuja oikeuksia, niiden merkitys ja kattavuus ovat samat kuin mainitussa yleissopimuksessa. Mitä tässä määrätään, ei estä unionia määräämästä tätä laajemmasta suojasta.**

EU:N PERUSOIKEUSKIRJA – LISSABONIN SOPIMUS

VII LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET

54 artikla

Oikeuksien väärinkäytön kielto

Tämän perusoikeuskirjan määräysten ei saa tulkita antavan oikeutta ryhtyä sellaiseen toimintaan tai tehdä sellaista tekoa, jonka tarkoituksena on tehdä tyhjäksi jokin tässä perusoikeuskirjassa tunnustettu oikeus tai vapaus tai rajoittaa sitä laajemmalti kuin tässä perusoikeuskirjassa on sallittu.

SÄHKÖISEN VIESTINNÄN TIETOSUOJADIREKTIIVI 2002/58/EY

15 ARTIKLA

Direktiivin 95/46/EY tiettyjen säännösten soveltaminen

1. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan tämän direktiivin 5 artikkelissa, 6 artikkelissa, 8 artiklan 1, 2, 3 ja 4 kohdassa sekä 9 artikkelissa säädettyjen oikeuksien ja velvollisuuksien soveltamisalaa, jos tällaiset rajoitukset ovat välttämättömiä, asianmukaisia ja oikeasuhteisia demokraattisen yhteiskunnan toimenpiteitä kansallisen turvallisuuden (valtion turvallisuus) sekä puolustuksen, yleisen turvallisuuden tai rikosten tai sähköisen viestintäjärjestelmän luvattoman käytön torjunnan, tutkinnan, selvittämisen ja syyteharkinnan varmistamiseksi direktiivin 95/46/EY 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tätä varten jäsenvaltiot voivat muun muassa hyväksyä lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joissa säädetään tietojen säilyttämisestä sellaiseksi rajoitetuksi ajaksi, joka on perusteltua tässä kohdassa säädetyistä syistä. Kaikkien tässä kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden on oltava yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden mukaisia, mukaan lukien Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut periaatteet.

KANSALLINEN TURVALLISUUS (määrittely)

UHKA (tunnistaminen)

TEHO

SUHTEELLISUUS (intressipunninta)

OIKEUSTURVA & VALVONTA (ti-luvat)

REKISTERÖITYJEN OIKEUDET

VALVONTA (oikea-aikaisuus)

TIETOJEN ANALYSOINTI

MIHIN TIEDOT PÄÄTYVÄT

POREL (henkilötiedot)

LUOVUTUKSET MUILLE

REKISTERÖIDYN OIKEUDET

VALVONTA

Oikeus: Britannian laaja nettivakoilu rikkoo EU-lakeja

Osa Britannian tiedustelun tekemästä sähköpostien, tekstiviestien ja muun viestinnän massavakoilusta on rikkonut EU-lakeja, päätti Britannian vetoomustuomioistuin.

Oikeuden mukaan Britannian vuonna 2014 säätämä Data Retention and Investigatory Powers Act antoi väärin perustein hallinnolle oikeuden kerätä tietoja muuten kuin vakavien rikosten tai oikeuden päätösten nojalla.

Järjestö tuki Labour-puolueen kansanedustajaa **Tom Watsonia**, joka nosti Britanniassa kanteen tiedustelulakia vastaan.

Bloomberg

Britannian verkkotiedustelusta vastaava GCHQ on tuomioistuimen mukaan saanut liikaakin oikeuksia netin massavakoiluun. (KUVA: ROWAN GRIFFITHS/REX)

Julkaistu: 30.1. 16:39

VERKKOVAKOILU Britannian vetoomustuomioistuin on tuominnut laajat vakoiluoikeudet antaneen tiedustelulain laittomaksi.

Päätös merkitsee sitä, että Britannian tiedustelulain keskeisiä kohtia on muutettava pikaisesti, totesi ihmisoikeusjärjestö Liberty lausunnossaan.